

Onderwijs- visie Zuyd

Zuyd
Hogeschool

**ZU
YD**

Professionals ontwikkelen zich met Zuyd

Zuyd Hogeschool verzorgt hoger beroepsonderwijs, biedt post-initiële scholing en training aan professionals en doet praktijkgericht onderzoek. In dit document beschrijft Zuyd haar visie op het hoger beroepsonderwijs. Wanneer onderwijs en onderzoek elkaar raken, komt dat hier ook ter sprake.

Aan de totstandkoming van deze onderwijsvisie hebben vele partijen hun steentje bijgedragen, waaronder natuurlijk de faculteiten en opleidingen. De onderwijsvisie bouwt voort op de huidige gang van zaken en geeft richting aan de toekomst. De onderwijsvisie is gerelateerd aan onze missie en visie, onze beloften, onze strategie en aan actuele ontwikkelingen. We beperken ons in deze inleiding tot een korte reflectie op de samenhang van de onderwijsvisie met de missie.

Wisselwerking

De missie van Zuyd Hogeschool is *Professionals ontwikkelen zich met Zuyd*. Wij gebruiken in de missie het werkwoord 'zich ontwikkelen met' en niet werkwoorden als 'leren', 'scholen' of 'opleiden', omdat wij van mening zijn dat professionals zelf verantwoordelijk zijn voor hun eigen ontwikkeling.

'Zich ontwikkelen met' betekent dat Zuyd Hogeschool dat beschouwt als een wisselwerking tussen de hogeschool en de (aankomende) professionals, als maatwerk en niet als het eenrichtingsverkeer van een productaanbieder. Zuyd Hogeschool kiest voor het woord *professional* zonder beperking: we richten ons op aankomende professionals, op ervaren professionals en op het werkveld van de professional. Zonder wisselwerking is er geen ruimte voor eigen ontwikkeling. In ons onderwijs staan - vaak complexe - praktijkproblemen centraal, waarbij samenwerking binnen en buiten de beroepsgroep noodzakelijk is.

De lat hoog

De uitgangspunten, doelstellingen en kenmerken hebben een duidelijke relatie met onze actuele onderwijspraktijk. We leggen de lat hoog als het om onze onderwijsambities gaat, op de korte en op de lange termijn. Daar maken het College van Bestuur en de faculteitsdirecties ook concrete afspraken over.

Essentieel is dat de uitgangspunten, doelstellingen en kenmerken van onze onderwijsvisie bepalend zijn en de kaders geven voor de kwaliteit van de onderwijsleeromgeving, voor de breedte en de diepgang van het onderwijsaanbod en voor de professionele ruimte die recht doet aan het vakmanschap van docenten. Het realiseren van onze onderwijsvisie zien we als een opdracht waar we doorlopend samen aan werken, waarin we ideeën en ervaringen uitwisselen en van elkaar leren.

Onze uitgangspunten

Zuyd Hogeschool hanteert drie uitgangspunten om richting te geven aan het onderwijs:

- 1 Opleidingen creëren een praktijkgerichte leeromgeving. De studenten verwerven kennis en vaardigheden die hen optimaal toerusten op de beroepspraktijk.
- 2 We verbinden ons praktijkgericht onderzoek met het onderwijs. De studenten leren hoe zij met behulp van (eigen) onderzoek een bijdrage kunnen leveren aan vernieuwingen in de beroepspraktijk.
- 3 Onze studenten maken deel uit van een community waarin de professionele cultuur van de beroepspraktijk wordt voorgeleefd.

Het eerste uitgangspunt laat zien dat we het belangrijk en noodzakelijk vinden dat de leeromgeving zo goed mogelijk aansluit op het werken in de beroepspraktijk. We streven naar een leeromgeving waarin de professionele betekenis van de te ontwikkelen kennis en vaardigheden centraal staat. We maken daarbij gebruik van onderwijsvormen die corresponderen met het verrichten van beroepstaken. Een dergelijke op de beroepspraktijk gerichte leeromgeving versterkt de motivatie voor het leren van het beroep.

Ten tweede vinden wij het belangrijk dat iedere professional een bijdrage moet kunnen leveren aan de (continue) ontwikkeling van zijn eigen beroepsomgeving. Onze ambitie is dat alle opleidingen aandacht besteden aan de ontwikkeling van onderzoekende vermogens. Er is een continue, vruchtbare uitwisseling en samenwerking tussen faculteiten, opleidingen en lectoraten. De gehanteerde onderwijsvormen dragen ertoe bij dat de studenten een onderzoekende houding verwerven.

Het derde uitgangspunt heeft te maken met onze opvatting dat professionele groei een interactief sociaal proces is. De learning community binnen Zuyd Hogeschool is een authentieke, opleidingsspecifieke leeromgeving, waarmee de student zich kan identificeren en waarbinnen hij graag leert.

Studenten leren met elkaar, docenten en studenten leren met elkaar en in de learning community zijn er steeds verbindingen tussen student, docent en professional (werkveld). Alle partijen voelen zich verantwoordelijk voor deze samenwerking en wisselwerking.

Op de volgende pagina's werken we deze drie uitgangspunten verder uit.

Praktijkgerichte leeromgeving

Al onze opleidingen bieden studenten een praktijkgerichte leeromgeving. Deze omgeving draagt aantoonbaar bij aan de realisatie van de volgende doelen:

- 1 Afgestudeerden zijn voorbereid op het werken in de beroepspraktijk.
- 2 De leeromgeving motiveert studenten in het leren voor het beroep.

Beide doelen vormen de pijlers voor accreditatiewaardig onderwijs. Dat noemen we de 'basiskwaliteit'. Maar onze ambitie reikt verder: wij willen dat onze afgestudeerden optimaal voorbereid zijn op het werken in de beroepspraktijk en dat studenten gemotiveerd zijn om actief te participeren in het onderwijs.

Hoe doen we dat?

Een praktijkgerichte leeromgeving is rijker en gedifferentieerder dan alleen het bieden van stagemogelijkheden. De volgende kenmerken dragen bij aan de realisatie van onze ambities op dit punt:

- De opleidingen maken steeds de professionele betekenis van te ontwikkelen kennis en vaardigheden zichtbaar aan studenten.
- De onderwijsprogramma's zijn zodanig opgebouwd dat de studenten leren aan de hand van zelf uitgevoerde praktijkproducten of –taken. Studenten verwerven kennis en vaardigheden gerelateerd aan de realisatie van die beroepsproducten.
- De studenten komen in hun opleiding regelmatig in aanraking met de beroepspraktijk. Onderdeel van elk curriculum is leren via praktijkervaring. Voor een zo groot mogelijk leerrendement leren de studenten te reflecteren op hun praktijkervaringen.
- Het werkveld wordt intensief betrokken bij de ontwikkeling, inrichting en uitvoering van curricula.
- De docenten zetten in het onderwijs zowel hun kennis als praktijkervaringen in.
- Voor de versterking van de motivatie zetten de opleidingen hedendaagse leermethoden en concepten in, die gericht zijn op intensief en actief leren. De digitale leeromgeving neemt in betekenis toe. Er is expliciet aandacht voor het individuele leerproces.

Lerend werken in een leraarsnest

Veertig procent van de opleidingstijd van een pabostudent bestaat uit werkplekleren op opleidingsscholen. De werkplek wordt optimaal benut voor integratie van kennis en professionele en persoonlijke ontwikkeling. Alle studenten worden voor een heel studiejaar gekoppeld aan een opleidingsschool. Door het plaatsen van studenten van leerjaar 1 t/m 4 op één opleidingsschool ontstaan zogenaamde 'leraarsnesten'. Daarin werken zowel aankomende en zittende leerkrachten als lerarenopleiders met elkaar samen.

Pabostudente Marieke:

“

Het is juist die wisselwerking tussen praktijk en theorie, tussen beginners en oude rotten in het vak, waar we veel van leren. Je snapt beter hoe het er in de basisschool echt aan toe gaat. Dat vind ik zelf erg motiverend.”

Binnen Zuyd Hogeschool kent de praktijkgerichte leeromgeving een rijkdom aan verschijningsvormen. Voorbeelden zijn de inrichting van Centres of Expertise waar studenten, al dan niet uit verschillende jaren en opleidingen, kennis verwerven en delen met docenten en professionals. Studenten komen op allerlei verschillende manieren in aanraking met de praktijk, bijvoorbeeld via de stage, excursies, de uitvoering van onderzoeksopdrachten of het werken aan praktijkcasuïstiek onder begeleiding van professionals uit de praktijk. Opleidingen en werkveld kunnen samen onderwijs maken. Daarbij zetten zij hedendaagse onderwijsconcepten in waarin de digitale leeromgeving een steeds belangrijkere rol speelt.

Techniek, kennis en kunde komen samen in de Zorgacademie

Hoe moet je een infuus prikken? Hoe moet je katheteriseren of een maagsonde inbrengen? Wat moet je weten als je gaat reanimeren? Wie deze kennis en vaardigheden onder de knie wil krijgen, moet veel oefenen. In de skills labs van de Zorgacademie kunnen leerlingen, studenten en professionals in realistische situaties hun vaardigheden ontwikkelen zonder risico voor patiënten.

De Zorgacademie is een samenwerkingsverband tussen Zuyd Hogeschool, Arcus College, de Open Universiteit en de zorginstellingen Atrium MC, Mondriaan en Sevagram.

Verbinding van onderzoek en onderwijs

Al onze faculteiten en opleidingen realiseren via de verbinding van onderzoek en onderwijs de volgende doelen:

- 3 Afgestudeerden beschikken over onderzoekend vermogen.
- 4 Kennis uit ons onderzoek is vertaald in onze curricula.

Studenten onderzoeken, leren en innoveren in de Wijk van Morgen

De energievoorziening in de Wijk van Morgen is volledig CO₂-neutraal, er staan windmolens, de vloerverwarming kan op afstand worden bediend, de daken zijn bezaaid met zonnepanelen. De Wijk van Morgen is een gezamenlijk project van onderwijs- en onderzoeksinstituten, bedrijven en overheid op het Avantis European Science and Business Park tussen Heerlen en Aken. Bedrijven en studenten werken hier samen aan uitdagende projecten. Studenten doen onderzoek naar duurzame en geschikte materialen om de huizen van de Wijk van Morgen in te richten. Zo ontwikkelen ze vaardigheden en een onderzoekende houding. Op een manier die direct aansluit bij de eisen van het werkveld.

Onderzoek in het atelier

De faculteit van de Kunsten geeft vorm aan onderzoeksateliers, waarin studenten het doen van onderzoek combineren met artistieke maakprocessen. In een onderzoeksatelier leren studenten om technieken zoals literatuurstudie en interviews in te zetten in het creatieve maakproces. Ook onderzoeken ze de eigenschappen van bepaalde materialen voor het maken van een sieraad of kunstwerk.

Bij de uitvoering van het onderzoeksatelier 'De herinneringen liegen niet' waren studenten van de faculteit van de Kunsten en studenten Cultuurwetenschappen (Universiteit Maastricht) betrokken. Naast onderzoek naar dementie en de werking van het geheugen, oefenden studenten met interviewtechnieken en reflecteren op afstand en nabijheid. Docenten hebben ondervonden dat hun studenten na deelname aan dit project aanzienlijk beter kunnen conceptualiseren.

Het onderzoek dat de hogeschool in samenwerking met het regionale werkveld verricht, is de afgelopen jaren snel in betekenis toegenomen. De ontwikkeling van onderzoekend vermogen is één van de hbo-standaarden en speelt een belangrijke rol bij de beoordeling van accreditatiewaardigheid van opleidingen.

We willen onze studenten opleiden tot nieuwsgierige en onderzoekende professionals die geleerd hebben kritisch te reflecteren op hun eigen beroepspraktijk. Onderzoekresultaten van onze lectoraten en van onze studenten dragen aantoonbaar bij aan de actualiteit van onze curricula en de innovatie van de beroepspraktijk.

Hoe doen we dat?

Om deze ambities te realiseren heeft de verbinding van onderzoek en onderwijs de volgende kenmerken:

- De opleidingen besteden expliciet aandacht aan de ontwikkeling van onderzoeksvaardigheden van studenten, bijvoorbeeld via aparte leerlijnen.
- De opleidingen beschrijven wat 'onderzoekend vermogen' betekent in de context van het betreffende beroep.
- Studenten participeren in onderzoeksprojecten.
- In afstudeerwerkstukken is een onderzoeksopdracht geïntegreerd.
- Onderzoekprogramma's zijn ingebed in de facultaire onderzoekstrategie en dragen bij aan inhoudelijke vernieuwing van curricula.
- Lectoren dragen bij aan de verbinding van onderwijs en onderzoek.
- Lectoraten, faculteiten en opleidingen gaan verbindingen aan met het werkveld t.b.v. het verrichten van onderzoek.

Onderzoek en onderwijs worden binnen Zuyd Hogeschool op uiteenlopende manieren verbonden, passend bij de ambities van de faculteit, de opleidingen en de daaraan verbonden benadering van onderzoek. Opleidingen nemen in hun curriculum thema's op die inhoud krijgen in nauwe samenwerking met docenten, onderzoekers en werkveld. Opleidingen matchen afstudeerende studenten met onderzoeksopdrachten vanuit het werkveld. Studenten werken in Centres of Expertise samen aan onderzoeksopdrachten met en binnen een professionele onderzoekomgeving. Onderzoekslijnen van lectoraten kunnen zijn afgestemd op uitstroomprofielen van opleidingen; studenten kunnen daar dan in participeren. Lectoren leveren een bijdrage aan de ontwikkeling van specifieke minoren. Ze participeren in een curriculumcommissie en dragen zo bij aan de vertaling van onderzoeksresultaten naar het onderwijs.

Leren in communities

Alle opleidingen richten hun leeromgeving in als learning community die bijdraagt aan de realisatie van de volgende doelen:

- 5 Studenten voelen zich verbonden met de community van hun opleiding.
- 6 De community introduceert studenten in de professionele cultuur van de beroepspraktijk.

Teaching Hotel als inspirerende en realistische leeromgeving

In het Teaching Hotel van de Hotel Management School Maastricht vervullen studenten de rollen van gastheer, gastvrouw en manager. Het Teaching Hotel is een werkend hotel met zesentwintig kamers, een bar, een restaurant en diverse vergaderruimtes. De Hotelschool heeft hiermee een omgeving gecreëerd die haar docenten, maar vooral ook haar studenten stimuleert en inspireert.

Student Robert:

“

Hier leren we in een team, samen met professionals uit de hotelbranche. Meteen vanaf dag 1 worden we als groep in het diepe gegooid. Heel realistisch. We leren niet alleen de nodige praktijkvaardigheden, we worden ook ondergedompeld in de beroepspraktijk.’

CHILL: bedrijfsleven en onderwijs samen sterk

Een grote groep studenten van Zuyd volgt zijn studie bij Chemelot Innovation and Learning Labs (CHILL). In teams werken ze samen aan een (ontwikkel)vraag van een opdrachtgever: denk aan een oplossing voor een nieuwe toepassing, een innovatieve techniek of een product. Een team bestaat uit een specialist van CHILL, een inhoudelijk deskundige opdrachtgever, één of meerdere studenten, een docent en eventueel externe deskundigen. Per opdracht wordt bekeken wie geschikt is voor de job. De samenwerking in teams realiseert meerwaarde in het zoeken naar een passende oplossing.

CHILL is een unieke samenwerking tussen bedrijfsleven en onderwijs. De onderwijspartners zijn Arcus College, Leeuwenborgh Opleidingen, Zuyd Hogeschool en de Universiteit Maastricht. Vanuit het bedrijfsleven hebben DSM en SABIC zich als partner aan CHILL verbonden.

Een learning community is een samenwerkingsverband van docenten, studenten en professionals. Professionele groei is altijd een sociaal proces. Studenten, docenten en professionals voelen zich lid van dezelfde community.

In de learning community beschouwen we onze studenten als aankomende professionals. Wij vinden het belangrijk dat onze afgestudeerden geleerd hebben om verantwoordelijkheid te nemen voor het eigen handelen, voor de eigen professionele ontwikkeling en voor de werking van de community.

Hoe doen we dat?

Om deze ambitie te realiseren, heeft het leren in communities de volgende kenmerken:

- Faculteiten en opleidingen realiseren voor de community een fysieke en digitale omgeving. Dat kan een eigen ontmoetingsplek zijn, waar intensief contact mogelijk is tussen studenten onderling, tussen studenten en docenten en tussen docenten onderling. Natuurlijk hebben ook de professionals uit de praktijk daarin een eigen herkenbare plek.
- De community is meer dan een leeromgeving voor studenten. In de community werken docenten samen, op maat van leervragen van studenten en fungeren als rolmodel voor professionaliteit. In de community leeft een professionele cultuur via afspraken, debat,

werkstandaarden, wisselwerking tussen professionals, docenten en studenten. Daarmee draagt de community bij aan de professionele ontwikkeling van de student. Studenten en docenten zijn aanspreekbaar op hun verantwoordelijkheden, hun prestaties en hun bijdrage aan de community.

- De community is een omgeving waarin studenten, docenten en professionals samenwerken aan de realisatie van beroepsproducten. Deze producten maken op hun beurt ook weer onderdeel uit van het curriculum.

Elke opleiding ontwikkelt de learning community die bij haar ambities past. Denk aan gecombineerde leer- en productieomgevingen, virtuele communities binnen onderwijseenheden, opleidingspleinen met specifieke studiefaciliteiten en ontmoetingsmogelijkheden. Studenten rapporteren bijvoorbeeld in het kader van opleidingsbrede jaarprojecten of deelprojecten periodiek over de voortgang - aan elkaar, aan docenten en aan professionals. We kunnen ook studio's inrichten waarin studenten geconfronteerd worden met professionele standaarden en gezamenlijk leren hoe zij hun professionele handelingsrepertoire uit kunnen breiden.

